

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΑΡΧΩΝ ΒΙΩΜΑΤΙΚΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗ: Η ΑΠΗΧΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ **HIPON**

Τα συμβατικά ιατρικά συγγράμματα ακολουθούν μια τυποποιημένη εκπαιδευτική μέθοδο εγκυκλοπαιδικού τύπου, καθώς παραθέτουν, μεμονωμένα, διαγνωστικά στοιχεία ειδικών νοσημάτων, χωρίς να μυούν τον αναγνώστη στο να σκέφτεται ως επαγγελματίας. Κατά την εκπαίδευση στην Παθολογική Ανατομική, ένα από τρέχοντα, πιο επίπονα και σημαντικά έργα είναι η μετατροπή της εκτεταμένης ποσότητας των διαθέσιμων δεδομένων σε ιατρική πείρα, μετά από κατάλληλη ανάλυση και παρουσίασή τους.

Η σχετική πρόκληση να καταγραφεί διαδικτυακά η διαγνωστική επιδεξιότητα εμπειρών παθολογοανατόμων, συνδέθηκε με την εκπόνηση ενός κύριου εκπαιδευτικού έργου, ήτοι τη δημιουργία μιας διαδραστικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας εξ αποστάσεως εκμάθησης στο πλαίσιο μιας καινοτόμου στρατηγικής διδασκαλίας. Με τον τίτλο «**ICT e-modules στην Ιστοπαθολογία: ένα πολύτιμο διαδικτυακό εργαλείο για σπουδαστές, ερευνητές και επαγγελματίες - HIPON**» διεκπεραιώθηκε ένα φιλόδοξο

εγχείρημα με την υποστήριξη και συγχρηματοδότηση των Προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης του Οργανισμού Οπτικοακουστικών Μέσων και Πολιτισμού της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης (αριθμός αναφοράς του προγράμματος: 531203-LLP-1-2012-1-GR-KA3-KA3MP, Απόφαση επιδότησης 2012 – 4909 / 001 – 001, Key Activity 3-ICT Multilateral Projects). Το εν λόγω έργο συντονίστηκε από τον Αναπληρωτή Καθηγητή Παθολογικής Ανατομικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Δρ Ανδρέα Χ. Λάζαρη, Ιατρό-Ιστοπαθολόγο, με τους εξής εταίρους: Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου του Zagreb στην Κροατία, Ιατρικό Κέντρο του Πανεπιστημίου Radboud στην πόλη Nijmegen της Ολλανδίας, Κέντρο Προώθησης της Έρευνας & της Ανάπτυξης στην Εκπαιδευτική Τεχνολογία (CARDET) στην Κύπρο και Πανεπιστήμιο «Άγιοι Κύριλλος και Μεθόδιος», Τμήμα Επιστήμης και Τεχνολογίας Υπολογιστών στα Σκόπια, ΠΓΔΜ.

Το όλο πρόγραμμα φιλοδοξεί να αναγνωριστεί ως υψηλής παιδαγωγικής σημασίας, καθώς δημιουργεί ένα διαδικτυακό περιβάλλον που επιταχύνει την ικανότητα εκμάθησης και κατορθώνει να μεταδώσει στους χρήστες του HIPON, βήμα προς βήμα,

τον τρόπο της έμπειρης διαγνωστικής σκέψης στην Παθολογική Ανατομική, έτσι ώστε οι τελευταίοι να αναπτύξουν τις δικές τους πρακτικές δεξιότητες μέσω της διαδραστικής εκπαιδευτικής διαδικτυακής πλατφόρμας HIPON· η εν λόγω πλατφόρμα είναι εξοπλισμένη κυρίως με διαδραστικές παρουσιάσεις περιστατικών οι οποίες βασίζονται σε διαδοχικές μικροσκοπικές εικόνες με ερωτήσεις καθοδήγησης / λεζάντες εικόνων και σχόλια καθώς και με εκπαιδευτικές παρουσιάσεις ιστολογικών πλακιδίων είτε σε βίντεο είτε σε ψηφιοποιημένη μορφή (εικονικά πλακίδια).

Στα πλαίσια προώθησης των αποτελεσμάτων των προσπαθειών μας, έχουν επιτευχθεί οι εξής σχετικές δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά και συμμετοχές σε διεθνή συνέδρια με ομιλίες- ανακοινώσεις:

Πλήρεις δημοσιεύσεις

1. A Web-based Attempt to Acquire Professional Experience in Pathology: The HIPON Project. *MedEdPublish* 2013, www.mededworld.org.
2. HIPON Project: Acquiring Medical Experience through an E-learning Platform. A New Perspective in Pathology Education. *New Perspectives in Science Education. Edition 4, 2015.*
3. Learning Authentically through HIPON Platform. *The Future of Education, 2015.*
4. Acquiring experience in pathology predominantly from

what you see, not from what you read: the HIPON e-learning platform. *Advances in Medical Education and Practice 2015:6, 1-7.*

5. Implementation of Experimental Learning in Pathology: Impact of HIPON Project Concept and Attainment. *International Archives of Medicine 2015 :Vol.8 , No 211.*

Ομιλίες κατόπιν πρόσκλησης σε συνέδρια

1. 25th European Congress of Pathology, Lisbon 2013.
2. 9° Διεθνές Forum Φοιτητών Ιατρικής & Νέων Ιατρών , Αθήνα 2014.
3. 27th European Congress of Pathology, Belgrade 2015.

Συμμετοχές σε συνέδρια με περιλήψεις

1. 25th European Congress of Pathology, Lisbon 2013. *Περίληψη δημοσιευθείσα στο Virchows Archiv The European Journal of Pathology, Vol. 463, No 2: page227.*
2. 26th European Congress of Pathology, London 2014. *Περίληψη δημοσιευθείσα στο Virchows Archiv The European Journal of Pathology, Vol. 465, Suppl.1: pageS286.)*
3. 38th European Congress of Cytopathology, Geneva, 2014. *Περίληψη δημοσιευθείσα στο (Journal of) Cytopathology, Vol. 25,Suppl.1,22-78.*

4. 30th Congress of the International Academy of Pathology, Bangkok 2014. Περίληψη επιλεγείσα από την Επιστημονική Επιτροπή ανάμεσα στις 17 από τις 400 αναρτημένες ανακοινώσεις του Συνεδρίου, προς παρουσίαση σε ειδική συνεδρία. *Περίληψη δημοσιευθείσα στο Pathology Vol. 46, S2: page S124.*
5. 39th European Congress of Cytopathology, Milan, 2015. *Περίληψη δημοσιευθείσα στο Cytopathology Vol. 26, Suppl.1, 38-62.*
6. 1st International Online BioMedical Conference (IOBMC 2015).
7. 26th ESC Medical Students' Conference, Berlin, 2015. Περίληψη επιλεγείσα από την Επιστημονική Επιτροπή, ανάμεσα στο 20% των αναρτημένων ανακοινώσεων του Συνεδρίου, προς παρουσίαση ενώπιον ειδικής Επιτροπής Καθηγητών.

Στις ανωτέρω πολλαπλές παρουσιάσεις, συζητήθηκε εκτενώς η θέση της βιωματικής - εμπειρικής μάθησης στην ακαδημαϊκή εκπαίδευση και αναλύθηκε η εφαρμογή της μάθησης αυτού του τύπου στην ηλεκτρονική πλατφόρμα HIPON.

Η βασική ιδέα που διέπει τη μεθοδολογία του HIPON είναι η εισαγωγή της βιωματικής μάθησης μέσω της παρουσίασης πραγματικών περιστατικών.

Η βιωματική μάθηση είναι μια διεργασία, μέσω της οποίας οι σπουδαστές αποκτούν γνώσεις,

δεξιότητες και αξίες από άμεση εμπειρία εκτός του παραδοσιακού ακαδημαϊκού πλαισίου. Το επίκεντρο είναι ο σπουδαστής, η δε γνώση αποκτάται ως αποτέλεσμα της προσωπικής συμμετοχής του στην παιδαγωγική διαδικασία.

Καθώς γίνεται προσομοίωση της διαγνωστικής διαδικασίας που ακολουθούν οι έμπειροι παθολογοανατόμοι στην καθημερινή πράξη, μέσω της παρουσίασης διαφόρων περιστατικών στο HIPON (Εικ. 1), οι χρήστες εξοικειώνονται με την αναλυτική, βήμα προς βήμα διαγνωστική διεργασία και εξοικειώνονται με την εφαρμογή των γνώσεων που απέκτησαν στην πορεία προς την επίτευξη της ορθής διάγνωσης.

Η εφαρμογή της βιωματικής μάθησης συνεπάγεται μια θεώρηση της μάθησης που εστιάζει περισσότερο στον σπουδαστή. Ως σημαντικότερη ευθύνη του εκπαιδευτή καθίσταται η αναζήτηση και η συγκρότηση σημαντικών εκπαιδευτικών εμπειριών που επιτρέπουν στους σπουδαστές να επιλύουν μόνοι τους αληθινά προβλήματα. Το αποτέλεσμα είναι ότι κάθε αφηρημένη, αδρανής γνώση που συνήθιζαν να απομνημονεύουν οι σπουδαστές από σκονισμένα συγγράμματα, ζωντανεύει μπροστά στα μάτια τους, καθώς αυτοί εμπλέκονται στην πρακτική εφαρμογή της γνώσης.

Μέσω των εμπειριών προσομοίωσης που παρέχει το HIPON, οι χρήστες αποκτούν ιατρική πείρα στη διεργασία της διάγνωσης των ανθρώπινων νοσημάτων και έτσι καθίστανται πιο προετοιμασμένοι και πληροφορημένοι,

θεωρητικού υπόβαθρου που έχουν αποκτήσει με παραδοσιακές μεθόδους.

Με τη διδασκαλία μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας HIPON, οι χρήστες αποφασίζουν μόνοι τους και

Εικόνα 1. Παράδειγμα παρουσίασης περιστατικού στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του HIPON

όταν θα κληθούν να αντιμετωπίσουν περιπτώσεις ασθενών στην πραγματικότητα.

Το HIPON παρέχει μια καινοτόμο πλατφόρμα που αντικατοπτρίζει την ιατρική πείρα σε πρακτικά διαγνωστικά θέματα της Παθολογικής Ανατομικής και βοηθά τους μαθητευόμενους να αποκτήσουν πρακτική αντίληψη του

συμμετέχουν στην επίλυση πρακτικών προβλημάτων.

Η βιωματική μάθηση, στη θεωρία και στην πράξη, προσφέρει στους συμμετέχοντες και στους δασκάλους /οργανωτές πλούσιες και συχνά πρωτόγνωρες εμπειρίες. Η επιλογή βιωματικών δραστηριοτήτων που αυξάνουν τη συμμετοχή του μαθητευόμενου, η παρακολούθηση

του κύκλου της εμπειρικής μάθησης στην αντανάκλαση, γενίκευση και εφαρμογή της μάθησης, η απόδοση και αποδοχή πολύτιμης

ανατροφοδότησης στη στιγμή, ενισχύει σημαντικά την ποιότητα της μάθησης για τους χρήστες της ηλεκτρονικής πλατφόρμας HIPON.

Μπορείτε να μάθετε περισσότερα για το πρόγραμμα HIPON στη ηλεκτρονική διεύθυνση www.hiponproject.eu, στο Twitter ([@HiponProject](https://twitter.com/HiponProject)) και στο Facebook ([HIPONProject](https://www.facebook.com/HIPONProject)).